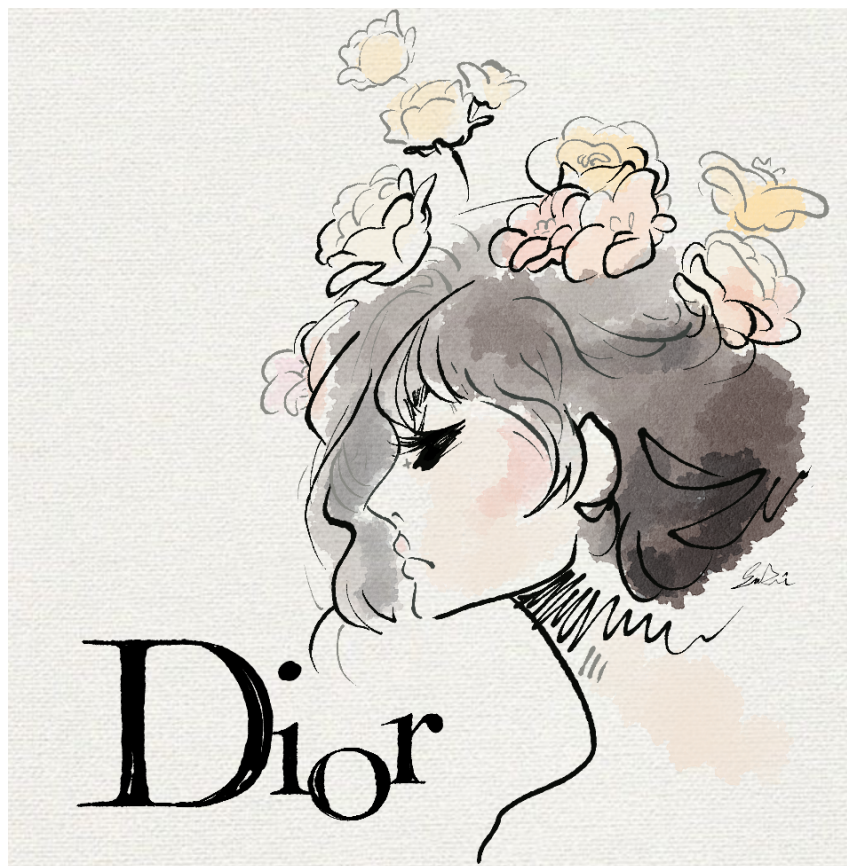

Maria Grazia Chiurin Puutarha: Feministinen Näkökulma Diorin Kevään 2017 Haute Couture - kokoelmaan

Sofia Dalén

Kuva 1. Look 32. Piirretty 20.3.2025, Sofia Dalén.

Sofia Dalén
Taiteen kandidaatin opinnäytetyö
Nykytaiteen historian ja teorian kandidaattiohjelma
Taideyliopiston Kuvataideakatemia
Ohjaaja: Riikka Haapalainen
2025

TEKIJÄ Sofia Helena Dalén	KOULUTUSOHJELMA Nykytaiteen historian ja teorian kandidaattiohjelma
TYÖN NIMI: Maria Grazia Chiurin Puutarha: Feministinen Näkökulma Diorin Kevään 2017 Haute Couture -kokoelmaan	SIVUMÄÄRÄ: 29
TIIVISTELMÄ <p>Tämä kandidattielämä tarkastelee nykytaiteen ja muodin vuorovaikutusta sekä niiden feministisiä ja kulttuurisia merkityksiä Maria Grazia Chiurin Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelman kautta. Tutkimuksessa käsitellään keskeisiä käsitteitä, kuten surrealismia ja feminismiä, ja hyödynnetään laadullista feminististä tutkimusotetta. Itse piirretyt kuvat toimivat sekä tiedonkeruun että analyysin välineenä, ja havainnointi tukee tutkimusta tarjoamalla konkreettista tietoa kokoelman yksityiskohdista ja kontekstista. Tutkielma perustuu aiempaan kirjallisuuteen ja tutkimuksiin, kuten <i>Dior Catwalk</i> (2017), joka valottaa Diorin estetiikkaa ja haute couture -muodin roolia naiskuvan muokkaajana, sekä Sonkarin (2017) <i>Fashion and Feminism</i>, joka analysoi vaatetuksen merkitystä naisten vapautusliikkeessä. Lisäksi kriittistä näkökulmaa tuo Tupamäen (2023) artikkeli, joka kyseenalaistaa intersektionaalisen feminismien soveltamista muodin tutkimuksessa. Tutkimuksen keskiössä on viisi analyysilukua, joissa syvennyttään Chiurin kokoelman taiteellisiin ulottuvuuksiin ja feministiseen merkitykseen teoreettisten lähestymistapojen valossa. Lopuksi esitetään kokoelman analyysi ja sen suhde feminismiin keskeisiin kysymyksiin. Yhteenveto ja loppupohdinta kokoavat tutkimuksen keskeiset havainnot ja niiden merkityksen muodin ja feminismien vuoropuhelussa.</p>	
ASIASANAT: muoti, feminismi, nykytaide, surrealismi, Dior	

Sisällysluettelo:

1. Johdanto _____
2. Käsitteiden pohdinta _____
3. Tutkimuskysymykset, aineisto ja metodi _____
4. Aiempi kirjallisuus ja tieto _____
5. Käsittelykappaleet _____
 - 5.1 Miten Maria Grazia Chiuri hyödyntää nykyaiteen elementtejä Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelmassa? _____
 - 5.2 Millaisia vuorovaikutuksia muodin ja taiteen välillä voidaan havaita kyseisessä kokoelmassa? _____
 - 5.3 Kuinka kokoelma heijastaa ja edistää feminististä ajattelua? _
 - 5.4 Miten muodin ja taiteen yhteys muokkaa käsitystä nykyaiteen merkityksestä ja muodista kulttuurisena ilmiönä? _____
 - 5.5 Analyysia ja tuntuja _____
- 6 Yhteenveto ja mietiskely _____

1 Johdanto

Kandidatutkielmani tarkastelee nykyaikaisen ja muodin välistä vuorovaikutusta sekä niiden feministisiä ja kulttuurisia merkityksiä Maria Grazia Chiurin Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelman kautta. Alussa käyn läpi keskeiset käsitteet, kuten surrealismia ja feminismiä, sillä ne ovat olennaisia kokoelman ja sen taustalla olevan ideologian ymmärtämiseksi.

Tutkimuksen alussa esittelen tutkimuskysymykset sekä työssäni käyttämäni menetelmän ja aineiston. Tutkielmassani hyödynnän piirtämistä, havainnointia ja laadullista feminististä tutkimusotetta. Piirtäminen toimii sekä tiedonkeruun että analyysin välineenä. Piirtäminen toimii tutkielmassani reflektiivisenä työkaluna, joka auttaa syventämään ymmärrystäni aiheesta. Havainnointi tukee tutkimustani tarjoamalla konkreettista tietoa. Sen avulla pystyn tarkastelemaan yksityiskohtia, vuorovaikutuksia ja tilannesidonnaisia tekijöitä, jotka eivät välttämättä tule esiin muilla menetelmillä.

Tämän jälkeen esittelen hieman aiempaa kirjallisuutta ja tutkimuksia, jotka käsittelevät vastaavia teemoja. Tutkielmassani tärkeimpiä lähteitäni on esimerkiksi Dior Catwalk (2017), toimittanut Adelia Sabatini, tarjoaa kattavan katsauksen Diorin estetiikkaan ja haute couture -muodin rooliin naiskuvan muokkaajana. Sonkarin (2017) teos Fashion and Feminism puolestaan analysoi vaatetuksen merkitystä naisten vapautusliikkeessä, mikä auttaa ymmärtämään muodin poliittista ulottuvuutta.

Kriittistä näkökulmaa tuo Tupamäen (2023) artikkeli ”Intersektionaalinen feminismi on ongelmallista – ja nyt kerron miksi”, joka haastaa feministisen teorian soveltamista muodin tutkimuksessa. Näiden ja muiden lähteiden pohjalta tarkastelen, miten muoti voi olla sekä alistamisen että vapautumisen väline. Keskeinen osa työtä ovat neljä käsittelylukua, joissa syvennyn Chiurin kokoelman taiteellisiin ja

kulttuurisiin ulottuvuuksiin, analysoiden muiden näkemyksiä sekä soveltaen teoreettisia lähestymistapoja.

Lopuksi esittelen oman analyysini kokoelmasta ja sen merkityksestä suhteessa feminismiin ja taiteen ja muodin suhteeseen. Yhteenveto ja loppupohdinta sitovat yhteen työn keskeiset havainnot. Analyysini osoitti, että Chiuri ammentaa nykytaiteesta luovia elementtejä, jotka rikastuttavat hänen muotiluomuksiaan. Vaikka feminisismi ei aina ole selvästi nähtävissä huippumuodissa, muoti ja taide toimivat tärkeinä feminismin ilmaisuvälineinä, tuoden esiin ajatuksia ja teemoja, jotka haastavat perinteisiä käsityksiä.

Tutkielmani tavoitteena on tarkastella nykytaiteen ja muodin välistä vuorovaikutusta sekä niiden feminististä ja kulttuurista merkitystä Maria Grazia Chiurin Diorin muotitalon kevään 2017 haute couture -kokoelman kautta. Haluan selvittää, kuinka Chiuri yhdistää feministisiä näkökulmia ja surrealistisia taidevaikutteita muotisuunnitteluun ja miten tämä hämärtää muodin ja taiteen rajoja. Valitsin tämän kokoelman, koska se erottui selvästi Diorin talon aiemmista kokoelmista ja edusti uutta luovaa suuntaa brändille. Lisäksi se oli Maria Grazia Chiurin ensimmäinen couture-kokoelma Diorilla, mikä teki siitä merkittävän sekä muotitalon että suunnittelijan uran kannalta.

Tutkielmani jakautuu laadullisen menetelmän tarkasteluun sekä feministiseen analyysiin. Laadullinen feministinen tutkimusote toimii tutkimukseni teoreettisena ja metodologisena viitekehyksenä. Feministinen lähestymistapa kiinnittää huomiota valtasuhteisiin, näkymättömiin rakenteisiin ja sukupuolen merkityksiin. Se mahdollistaa kokemusten ja tulkintojen moniäänisyyden sekä haastaa perinteisiä tiedonmuodostuksen tapoja. Laadullinen tutkimusote korostaa myös tutkijan ja tutkittavan välistä suhdetta sekä tutkimusprosessin refleksiivisyyttä. Tämä mahdollistaa monipuolisen ja syvällisen lähestymistavan tutkimusaiheeseen.

Päälähteinä toimivat kirjalliset ja sähköiset lähteet. Dior Catwalk¹ tarjoaa katsauksen Diorin muotinäytöksiin, kun taas Runwaylta museoon 2018 (Ramula Eliaana)² tarkastelee muodin siirtymistä catwalkeilta museoihin. Näiden lähteiden yhdistäminen syventää ymmärrystä muodin historiasta ja kulttuurisesta merkityksestä. Keskityn tutkielmassani nykytaiteen ja muodin välisiin ilmiöiden ymmärtämiseen ja tulkintaan. Analysoin tekstejä sekä havaintoja feministisestä näkökulmasta teemoittelun avulla. Teemoittelulla jäsennän aineistoni keskeisiä merkityksiä. Prosessia rikastaa piirtäminen, joka auttoi hahmottamaan teemoja visuaalisesti ja luomaan uusia yhteyksiä aineiston sisällä. Piirtämisen ja teemoittelun yhdistelmä tekee analyysistä sekä systemaattista että luovaa, mahdollistaen syvällisemmän ja moniulotteisemman tarkastelun. Työni tavoitteena on tutkia Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelmaa esimerkkinä taiteen ja muodin välisestä yhteistyöstä. Yritän yhdistää teoreettista analyysia ja käytännön tarkastelua Diorin kokoelman merkityksessä.

Haluan syventyä Chiurin haute couture kokoelmaan ja tarkastella, kuinka muoti ja nykytaide toimivat yhdessä. Lisäksi pohdin, miten muoti ja taide yhdessä muokkaavat käsityksiä naiseudesta ja feminismistä.

Valitsin tutkimukseni kohteeksi Maria Grazia Chiurin, sillä hänen työnsä tarjoaa ainutlaatuisen näkökulman siihen, miten muoti voi heijastaa nykytaiteen monimuotoisuutta ja avata uusia keskustelujä identiteetin ja sukupuolen tutkimukseen. Erityisesti minua kiinnostaa, kuinka Chiuri hyödyntää taidetta ja naispuolisten taiteilijoiden vaikutteita sekä yhdistää feministisiä näkökulmia muotiin Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelmassa.

¹ Dior Catwalk 2017, Adelia Sabatini/ Alexander Fury.

² Turun Yliopisto, Runwaylta museoon: Tila ja liike Christian Diorin ja Louis Vuittonin muotinäytöksissä ja -näyttelyissä vuosina 2015-2018, Ramula Eliaana 2021.

Kirjoittajana lähestyn aihetta suurena muodin ja nykytaiteen ystävänä. Opiskelen nykytaidetta ja historiaa ja kiinnostukseni muotiin syventää tutkielmani näkökulmaa muodin ja taiteen vuorovaikutuksesta. Ihailen Maria Grazia Chiurin kaltaisia luovia vaikuttajia, ja Dior on yksi suosikkibrändeistäni, mikä lisää henkilökohtaista innostustani aiheeseen. Muodin ja taiteen yhteistyö aiheena on tärkeä, koska se avaa uusia tapoja käsitellä kulttuuria, identiteettiä ja yhteiskunnallisia teemoja, rikkoo perinteisiä rajoja ja luo uusia ilmaisumuotoja. Yhteistyö mahdollistaa syvällisempien merkitysten tuomisen esiin ja tarjoaa alustan yhteiskunnalliselle keskustelulle.

3 Tutkimuskysymykset, menetelmät

Tutkimuskysymyksiäni ovat, millä tavoin Maria Grazia Chiuri hyödyntää nykytaiteen ja taiteen elementtejä Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelmassa, ja miten nämä valinnat vaikuttavat kokoelman estetiikkaan ja viestiin? Päädyin tähän kysymykseen koska kokoelma on erityisen kiinnostava, sillä se oli Chiurin ensimmäinen haute couture -mallistonsa Diorilla. Kysymys myös auttaa analysoimaan, kuinka taiteelliset viittaukset rakentavat kokoelman visuaalista kieltä ja merkityksiä.

Miten Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelma ilmentää muodin ja taiteen välistä vuorovaikutusta kolmannen aallon ja intersektionaalisen feminismin näkökulmasta? Halusin tarkastella, miten muodin ja taiteen vuorovaikutus näkyy kokoelmassa ja missä määrin se voi toimia feministisen ilmaisun välineenä.

Tutkimukseni perustuu laadullisiin menetelmiin, kuten visuaaliseen ja tekstuaaliseen analyysiin. Valitsin laadullisen menetelmän, koska se mahdollistaa syvällisen tarkastelun muodin, feminismin ja taiteen vuorovaikutuksesta. Syvennyin laadulliseen menetelmään enemmän, kun luin Braunin ja Clarcken (2006) artikkelin Using Thematic Analysis in Psychology. Artikkelin auttoi minua ymmärtämään teemallisen analyysin syvempää luonnetta ja sen, kuinka teemoja voidaan käyttää

aineiston rakenteiden ja merkitysten jäsentämiseen. Tämän myötä pystyin tarkastelemaan tutkimusaiheittani uusista näkökulmista ja saamaan konkreettisempaa pohjaa teoreettiselle analyysilleni.³ Laadullinen lähestymistapa tukee kontekstuaalista analyysia ja feminismin merkitysten syvällistä tarkastelua. Tarkastelen Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelman esteettisiä piirteitä taidetietämykseni ja muotiteorioiden avulla. Tutkielmani menetelmiin kuuluu myös taiteellinen tutkimus, eli piirtäminen, omien piirroksieni tulkinta sekä se, kuinka ne avustavat tekstin analyysissä ja syventävät ymmärrystäni käsiteltävistä aiheista.

Analyysi rajoittuu vain Chiurin kokoelmiin, eikä laajene muihin muotitaloihin tai suunnittelijoihin. Tutkimus ei käsittele muotiteollisuuden rakenteellisia ongelmia, kuten työoloja tai ekologisia haasteita, vaan keskittyy muodin ja taiteen vuoropuheluun feministisestä näkökulmasta sekä muodin ja taiteen välisiin yhteyksiin. Keskeisinä aineistoina käytän Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelman dokumentaatiota, kuten valokuvia muotinäytöksestä, joista olen luonut tarkasteluun soveltuvat versiot omien piirroksieni pohjalta.

Olen itse piirtänyt versiot osasta Chiurin kevään 2017 haute couture -kokoelman asuista, koska se auttaa analysoimaan yksityiskohtia tarkemmin ja ymmärtämään paremmin suunnittelun rakenteellisia sekä visuaalisia elementtejä. Piirtämisen avulla voin keskittyä olennaisiin muotoihin, leikkauksiin ja taiteellisiin viittauksiin, jotka saattaisivat jäädä vähemmälle huomiolle pelkässä valokuvien tarkastelussa. Lisäksi piirrokset mahdollistavat asujen vertaamisen ja erilaisten teemojen hahmottamisen selkeämmin, mikä tukee tutkimukseni analyysiä muodin ja taiteen vuorovaikutuksesta. En julkaise kokoelman kuvia tekijänoikeudellisista syistä.

³ Braun Virginia & Victoria Clarke, (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101.

2 Tutkimuksen taustaa ja käsitteiden pohdintaa

Avaamani käsitteet ovat tärkeitä tutkimuskysymykseni kannalta, koska ne tarjoavat näkökulmia muodin ja taiteen vuorovaikutukseen. Nämä käsitteet syventävät tutkimukseni kulttuurisia ja taiteellisia yhteyksiä ja auttavat tekstin ymmärtämistä.

Muodilla tarkoitetaan ajan hengelle tyypillistä tapaa ilmaista itseään pukeutumisen, asusteiden, hiustyylien ja muiden visuaalisten tai kulttuuristen valintojen kautta. Se heijastaa yhteiskunnallisia arvoja, trendejä ja yksilöllisiä mieltymyksiä, muuttuen ja kehittyen ajan myötä erilaisten vaikutteiden, kuten taiteen, teknologian ja historian, pohjalta. Muoti ei ole vain ulkonäköä, vaan myös viestintää ja identiteetin rakentamista.⁴

Dior on ranskalaisen muotisuunnittelijan Christian Diorin perustama muotitalo, joka sai alkunsa vuonna 1946⁵ Se on noussut tunnetuksi New Look -tyylistään, jonka tarkoituksena on korostaa naisellisia siluetteja. New Look tyyliä käytetään pitkävärtisiä hameita, kapeita vyötäröitä ja runsaasti volyyymia hameen alaosissa. Tämä tyyli symboloi uudenlaisen naisellisuuden juhlaa ja ylellisyyttä toisen maailmansodan jälkeisessä ajassa, vastakohtana sodan aikaiselle käytännöllisyydelle. Dior on nykyään yksi maailman arvostetuimmista luksusbrändeistä, ja se on vaikuttanut merkittävästi muodin historiaan.⁶

Feminismi on aate ja liike, joka ajaa sukupuolten tasa-arvoa ja pyrkii purkamaan rakenteellista epätasa-arvoa. Se keskittyy naisten oikeuksiin, mutta käsittelee myös sukupuolirooleja, tasapuolisuutta ja yhdenvertaisuutta kaikilla elämänalueilla, joten feminismi on isossa osassa muotia ja nykytaidetta.⁷

⁴Koskennurmi-Sivonen, Ritva. *Helsingin yliopisto*, 2002.

⁵The Story Of Christian Dior The Fashion Revolution Inside Dior (Part 1) 2023, Luxury Living.

⁶Dior Catwalk 2017, Adelia Sabatini/ Alexander Fury.

⁷ABC News In-depth. (2024). *What is Feminism?* BTN High.

Nykytaide muodissa⁸ tarkoittaa kokeilevaa ja konseptuaalista eli ideakeskeistä tai käsitteellistä lähestymistapaa, jossa vaatteet toimivat taiteellisina ilmaisuina, rikkoen perinteisiä muodin rajoja.⁹

Surrealismi on 1900-luvun alussa syntynyt taidesuuntaus, joka yhdistää alitajunnan ja järjenvastaiset elementit luoden outoja ja usein symbolisia ja abstrakteja kuvia.¹⁰ Maria Grazia Chiurin 2017 kokoelma liittyy surrealismiin erityisesti visuaalisen kielen ja symboliikan kautta. Kokoelmassa nähtiin viittauksia surrealistisiin taiteilijoihin, kuten Leonor Finiin erityisesti unenomaisilla printtien ja muotojen käytöllä. (Löydät lisää tietoa Leonor Finistä kappaleesta 5.1 [s. 13].

Kirjallisuuslähteistä esiin nousevat Dior Catwalk¹¹, jossa keskitytään dokumentaatioon Diorin kokoelmista, sekä Dior: The Legendary Images¹², jossa käydään läpi tarkemmin Diorin visuaalista historiaa muodin ja taiteen näkökulmasta. Ensimmäinen kuva, jota aloin piirtämään, oli mekko, josta mainittiin Dior Catwalk -kirjassa. Huomasin, ettei sitä näkynyt catwalkilla, joten etsin sen netistä. Mekko kuuluu kokoelmaan, mutta se esiteltiin lavalla vasta myöhemmin. Sen piirtäminen syvensi tutkimustani Diorista ja Chiurista. (Katso kuva 2.) Lisäksi käytän Fashion Designers A-Z. 40th Ed. -kirjaa¹³, joka laajentaa tietoa muodin ja muotisuunnittelijoiden kulttuuriseen vaikutukseen.

⁸ Steele, Valerie (2012, June 15). *Is fashion art?* Avajaisluento näyttelyssä “Reflecting Fashion: Art and Fashion since Modernism”, Museum Moderner Kunst, Wien.

⁹ Sporn, Stephanie (2024). Eight contemporary artists explain how fashion shaped their practices. Art Basel.

¹⁰ Tieteen Termipankki 2020.

¹¹ Dior Catwalk 2017, Adelia Sabatini/ Alexander Fury.

¹² Muller, Florence (2014). Dior: The Legendary Images: Great Photographers and Dior. Flammarion.

¹³ Steele, Valerie (Ed.). (2023). Fashion Designers A – Z (40th ed.). Thames & Hudson.

Kuva 2. Special look. Piirretty 10.3.2025, Sofia Dalén.

Käytän myös objektiivisempia lähteitä, kuten Journal of Gender Studies (2009) *Be a Feminist or Just Dress Like One*, joka käsittelee sukupuoleen ja muotiin liittyviä kysymyksiä ja tutkii feminismiin ja muodin välistä suhdetta. Lisäksi hyödynsin *Herringbone 2019: Maria Grazia Chiuri, and Why I'm Not a Fan*, jossa analysoidaan Chiurin muotisuunnittelun feminististä ulottuvuutta ja sen vastaanottoa. Nämä lähteet tarjoavat laajan ja kriittisen näkökulman aiheeseeni, syventäen muodin, taiteen ja feminismiin yhteyksiä. Näiden aineistojen ja teoreettisten näkökulmien avulla analysoin, kuinka Diorin 2017 Haute Couture avaa uusia näkökulmia feminismiin ja naiseuden ilmentämiseen.

4 Chiuri ja Dior tutkimuskohteina: Aiempi kirjallisuus ja olemassa oleva tieto

Maria Grazia Chiuri on toiminut Diorin luovana johtajana vuodesta 2016 ja hänen aikakautensa on tuonut brändille merkittäviä taiteellisia ja ideologisia muutoksia. Chiuri on tunnettu erityisesti feministisistä teemoistaan, kuten “We Should All Be Feminists” -paidastaan, mutta hän on myös tehnyt laajasti yhteistyötä taiteilijoiden kanssa, kuten surrealistiseen symboliikkaan keskittyneessä kevään 2018 näytöksessä. Chiurin lähestymistapa on ollut keskeinen osa Diorin brändin uudistusta ja se on herättänyt laajaa huomiota, kuten teoksessa *Her Dior: Maria Grazia Chiuri’s New Voice* (2021), jossa esitellään hänen yhteistyönsä 33 naiskuvaajan kanssa. Tämä taiteellinen ja tasa-arvoa edistävä visio on selkeästi erottautunut Diorin aiemmista luovista johtajista ja tuonut uuden näkökulman luksusmuotitaloon.

Aiemmat tutkimukset tarjoavat mielenkiintoisia näkökulmia Diorin brändiin ja sen toimintaan. Sini Antilan opinnäytetyö “Diorin asiakaskartoitus Sokos Helsingissä” (2009)¹⁴ tutkii Diorin asiakaskunnan profiilia Suomessa ja heidän mielikuviaan brändistä, mikä keskittyy erityisesti asiakaskäyttäytymiseen ja brändin vastaanottoon. Eliaana Ramulan pro gradu -tutkielma “Runwaylta museoon” (2021)¹⁵ puolestaan tarkastelee Diorin ja Louis Vuittonin muotinäytöksissä ja -näyttelyissä käytettyjä tiloja ja liikettä, analysoiden brändin visuaalista kieltä ja sen merkitystä muotimaailmassa. Lisäksi Phan Bao An Duongin opinnäytetyö “Benefits of selecting suitable global ambassadors for luxury brands” (2024)¹⁶ käsittelee Diorin ja Jisoon yhteistyötä ja sen vaikutusta luksusbrändin markkinointiin.

¹⁴ Antila, Sini. *Diorin asiakaskartoitus Sokos Helsingissä*. Theseus, 2009.

¹⁵ Ramula, Eliaana. *Runwaylta museoon*. Pro gradu -tutkielma, 2021.

¹⁶ Phan Bao An Duongin. (2024). Benefits of selecting suitable global ambassadors for luxury brands: Case collaboration: Jisoo and Dior. Theseus.

Tutkielmassani tarkastelen, miten Maria Grazia Chiurin luova johtajuus on vaikuttanut Diorin brändiin erityisesti hänen taiteellisen lähestymistapansa ja ideologisten viestien kautta. Uutena näkökulmana on analysoida, kuinka Chiuri on muokannut Diorin asemaa luksusmarkkinoilla ja kulttuurissa verrattuna aiempiin tutkimuksiin, jotka ovat keskittyneet enemmän brändin markkinointistrategioihin ja asiakaskäyttäytymiseen. Esimerkiksi Antilan tutkimus ei käsittele Chiurin aikakauden vaikutusta brändin asiakaskuntaan, ja Ramulan tutkimus puolestaan ei syvenny siihen, kuinka Chiurin taiteellinen visio on muuttanut Diorin visuaalisia ja kulttuurisia ilmentymiä. Tällä tutkielmalla pyritään tuomaan uutta tietoa siitä, kuinka luovan johtajan taiteelliset valinnat voivat uudistaa ja laajentaa brändin merkitystä globaalissa kulttuurikeskustelussa.

5 Tutkielman käsittelykappaleet

Tutkielman käsittelykappaleissa syvennyn aiheeseen tarkastelemalla neljää keskeistä teemaa analyysien kautta. Kussakin kappaleessa käsittelen aihetta eri näkökulmista, tuoden esiin olennaisia havaintoja ja tulkintoja metodieni kanssa. Lopuksi kokoan analyysit yhteen ja pohdin niiden merkitystä sekä omia tuntemuksiani aiheen parissa.

5.1 Miten Maria Grazia Chiuri käyttää nykytaidetta Diorin kevät 2017 haute couture -kokoelmassa?

Diorin muotinäytökset ja haute couture ovat tunnettuja ylellisyydestään ja taiteellisuudestaan. Näytöksissä nähdään usein näyttäviä lavasteita, kuten historiallisia palatseja tai luonnon inspiroimia ympäristöjä ja vaatemallistot ovat ikään kuin taideteoksia.¹⁷

¹⁷ Dior Catwalk 2017, Adelia Sabatini/ Alexander Fury.

Maria Grazia Chiuri hyödyntää Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelmassa nykyaikaisen elementtejä erityisesti värien, puvustusten ja jopa lavastuksen kautta. Kokoelma sisältää maagisia ja mystisiä viittauksia, joiden tarkoituksena on viedä katsoja toiseen unimaaiseen maailmaan. Kokoelma lavastettiin taianomaiseen puutarhaan, joka viittasi romanttiseen perinteeseen ja symboloi luonnon ja kasvun teemoja. Lavastus muistutti surrealismia ja symbolismin vaikutuksia, ja ne käsittelivät luontoa ja naiseuden monimuotoisuutta. Tämä visuaalinen maailma heijasti Chiurin halua yhdistää luonto ja naisellisuus omassa tulkinnassaan. (Lisää tietoa löydät Diorin kokoelman näytöksistä tästä linkistä <https://www.youtube.com/@Dior/playlists>).¹⁸ Kokoelmassa on myös taiteilija Leonor Finiin liittyviä taiteellisia teemoja. Leonor Fini oli argentiinalaisitalialainen surrealistitaiteilija, joka tunnetaan upeista, unenomaisista teoksistaan ja vahvoista naishahmoistaan. Hänen persoonallinen tyylinsä teki hänestä muoti-ikonin, ja hän on inspiroinut monia taiteilijoita.¹⁹ Finin avulla Chiuri yhdistää muodin ja taiteen luoden visuaalisesti kerroksellisen ja merkityksellisen kokoelmansa.²⁰

Chiuri on tuonut Diorin mallistoihin paljon vaikutteita surrealismista. Sen voi nähdä esimerkiksi Diorin kevään 2018 haute couture -kokoelman surrealistisista naamioista. Chiurilla on tapana käyttää Diorin muotia kulttuurisena ja poliittisena välineenä ottaen kantaa tasa-arvoon ja naisten oikeuksiin.²¹ Ei pidä myöskään unohtaa taiteellista lavastusta ja muotinäytöksiä, jotka ovat keskeinen osa Diorin kokonaisvaltaista estetiikkaa. Chiuri on onnistunut luomaan muotinäytöksistään suuria taideinstallaatioita, joissa vaatteet eivät ole vain esillä, vaan osa visuaalista kokonaisuutta, joka tukee kokoelman teemoja. Piirtäessäni osan kokoelmasta, olen huomannut, miten lavastuselementit korostavat vaatteiden taiteellisia viittauksia ja feministisiä ulottuvuuksia, haastamalla perinteiset käsitykset muotinäytöksistä.

¹⁸ Christian Dior: Soittolista. Haettu 19.3.2025.

¹⁹ Blumberg, Naomi. "Leonor Fini." *Encyclopaedia Britannica*, 2025.

²⁰ Dior Catwalk 2017, Adelia Sabatini/ Alexander Fury.

²¹ Fashion and Feminism: The role of clothing in the women's liberation movement 2017, Saumya Sonkar.

Perinteiset muotinäytökset ovat usein toteutettu "white box" -tyylissä, jossa mallit esittelevät vaatteita neutraalissa, valkoisessa ympäristössä.

Maria Grazia Chiurin Diorin kevät 2017 haute couturea on verrattu satumaiseen puutarhaan. Näytös järjestettiin Musée Rodin puutarhassa, jossa yleisö istui vehreyden ja koristeellisten kasvien keskellä.²² Näytöksen vihreä lavastus ja kukkakuvioidut, sievät puvut loivat unenomaisen tunnelman, jossa romantiikka ja unimaailma yhdistyivät. Kevyet kankaat, tarkat kirjailut ja elegantit siluetit tekivät mallistosta kiehtovan ja ainutlaatuisen, kuin suoraan satukirjan sivuilta. Näytöksen metsämäinen lavastus oli kaunis mutta ennalta-arvattava. Vaikka se loi unenomaisen tunnelman, koin sen olevan kliseinen eikä se tarjonnut uutta tulkintaa couture-muodille. Lisäksi lavastus vei paikoin huomiota itse mallistolta sen sijaan, että olisi korostanut sen yksityiskohtia.

Feminismi taas näkyy nykytaiteessa sukupuoliroolien kyseenalaistamisena, kehon ja identiteetin tutkimisena sekä naistaiteilijoiden aseman vahvistamisena. Taiteessa käytetään esimerkiksi performanssia ja valokuvaa tasa-arvon ja kehon autonomian käsittelyyn. Lisäksi feminismi on vaikuttanut taidemaailman rakenteisiin, tuoden esiin aiemmin sivuutettuja näkökulmia. Nämä samat seikat näkyvät muodissa.²³

5.2 Miten muoti ja taide vuorovaikuttavat kokoelmassa?

Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelmassa muodin ja taiteen vuorovaikutus näkyy surrealististen symbolien ja taiteellisten viittausten kautta. Maria Grazia Chiuri yhdistää vaatteisiin taianomaisia ja mystisiä nykytaiteen teemoja, mikä hämärtää perinteisiä rajoja taiteen ja muodin välillä, tehden molemmista osan yhteistä kulttuurista tarinaa.

²² Dior Catwalk 2017 (s.614-615), Adelia Sabatini/ Alexander Fury.

²³ Sederholm, Helena. *Abstrakti 2002*. Aalto-yliopisto.

Surrealistinen estetiikka näkyy Chiurin haute couture mallistossa. Kokoelmassa on symbolisia elementtejä, kuten tähtiä ja kasveja. Näytöksen lavastus oli taiteellinen, se muistutti unenomaista puutarhaa, joka oli saanut inspiraationsa surrealistisista maalauksista ja Diorin rakkaudesta luontoa kohtaan. Myös käsityötaito ja puvut itsessään olivat taiteellisia teoksia, joissa oli runsaasti käsin tehtyjä yksityiskohtia ja silmiin pistäviä kuvioita, jotka yhdistivät muodin ja kuvataiteen estetiikan. Chiurin haute couture -kokoelma yhdisti perinteisen ranskalaisen muotitaiteen ja kuvataiteen elementtejä, luoden naisellisen ja taiteellisesti vaikuttavan kokonaisuuden.²⁴ (Katso kuva3.)

Kuva 3. Look 31. Piirretty 14.3.2025, Sofia Dalén.

²⁴ Dior Catwalk 2017, Adelia Sabatini/ Alexander Fury.

Christian Diorin yhteys taiteeseen alkoi, kun hän ennen uraansa alkua toimi taidekauppiaina ja hän teki yhteistyötä nykytaiteilijoiden kanssa. Taiteilijat, joiden kanssa Christian Dior teki töitä uransa aikana, olivat erimerkiksi Salvador Dalí, jonka surrealistisen taiteen vaikutteet näkyivät Diorin muotiluomuksissa. Jean Cocteau oli myös Diorin ystävä ja vaikutti hänen taiteelliseen näkemykseensä. Ranskalainen muodin luoja René Gruau teki ikonisia mainoskuvituksia Diorille.²⁵

Maria Grazia Chiurin 2017 haute couture -kokoelmassa muoti ja taide sulautuvat yhteen käsityön ja symboliikan kautta. Maria Grazia Chiurin 2017 haute couture -kevään kokoelma oli täynnä voimakkaita visuaalisia elementtejä, joissa yhdistyivät naisellisuuden ja maskuliinisuuden piirteet. Kokoelmassa nähtiin selkeitä linjoja ja yksinkertaisia, mutta näyttäviä yksityiskohtia, kuten slogan-paitoja ja rohkeita asusteita. Verrattuna hänen aiempiin kokoelmiinsa, tämä oli ehkä varovaisempi ja vähemmän kokeileva. Kritiikkiä kohdistettiin sen ennalta-arvattavuuteen ja siihen, että vaikka viesti oli selkeä, itse malliston visuaalinen ilmaisu jäi osittain turvalliseksi eikä tuonut riittävästi uutta couture-maailmaan. Muotimaailmassa naisten on usein todistettava arvonsa enemmän kuin miesten. Diorin talossa kaikki pääsuunnittelijat ennen Maria Grazia Chiuria olivat miehiä, mikä loi paineen osoittaa, että nainen voi johtaa ikonista brändiä yhtä menestyksekkäästi – tai paremmin. Inspiraatiota on ammennettu surrealismista ja feministisestä estetiikasta, mikä näkyy sekä silueteissa että yksityiskohdissa. Diorin perintö, vahvasti sidoksissa feminiinisyteen, saa Chiurin käsissä uuden, realistisemman tulkinnan. Hän arvostaa muotia ei glamourin tai fantasian, vaan aitouden ja tradition kautta – arvo, jonka hän omaksui jo lapsena seurattessaan äitinsä työskentelyä ompelijana.²⁶

²⁵ Muller, Florence (2014). Dior: The Legendary Images: Great Photographers and Dior. Flammarion.

²⁶ Dior Catwalk 2017, Adelia Sabatini/ Alexander Fury.

5.3 Kuinka kokoelma heijastaa ja edistää feminististä ajattelua?

Haute couture - kokoelma heijastaa ja edistää feminististä ajattelua korostamalla naisten voimaa ja salaperäisyyttä symbolien kautta. Maria Grazia Chiuri tuo esiin naisnäkökulmaa taiteessa ja muodissa, jatkaen feminististä keskustelua osana muotisuunnittelun maailmaa. Chiurin muoti ja ”Runwaylta museoon” käyvät dialogia feministisestä näkökulmasta. Huomasin molempien haastavan ajatusta siitä, että muoti olisi vain pinnallista kulutuskulttuuria. Chiurin työ Diorilla edistää naisten ääntä muodin ja taiteen kautta, kun taas ”Runwaylta museoon” käsittelee muotia laajemmin kulttuurihistoriallisena ja taiteellisena ilmiönä. Samalla ne molemmat nostavat esiin kysymyksen siitä, kuka määrittelee muodin arvon ja mikä rooli naisilla on tässä keskustelussa. ”Runwaylta museoon” nostaa esiin seuraavan ongelman: kun muoti nostetaan museokelpoiseksi taiteeksi, etäännyttääkö se itsensä kuluttajista ja muuttuu osaksi eliitin kulttuuripiirejä? Chiurin kokoelma heijastelee tätä samaa ilmiötä. Vaikka hän pyrkii edistämään naisten asemaa muodin kautta, Diorin vaatteet ja asusteet ovat pääosin superrikkaiden saatavilla. Tämä herättää kysymyksen siitä, kuinka laaja-alaisesti Chiurin feministinen muoti voi todella vaikuttaa naisten arkeen.

Naisnäkökulma muodissa ja taiteessa on moniulotteinen ja historiallisesti aliarvostettu, mutta samalla se on ollut merkittävä voima kulttuurin ja yhteiskunnan muovaamisessa. Naisten rooli taiteessa on kulkenut muusasta tekijäksi, ja muoti on ollut sekä vallan että sarron väline.²⁷ Chiurin ensimmäisessä Dior-kokoelmassa keväällä 2017 nähtiin jo aiemmin mainitsemani ikoninen ”We Should All Be Feminists” -T-paita. Tämä yksinkertainen vaatekappale nousi symboliksi feministiselle liikkeelle ja osoitti, kuinka muoti voi toimia vallan välineenä, joka tuo esiin poliittisia ja yhteiskunnallisia keskusteluja. Toisaalta kokoelma sisälsi myös paljon perinteisesti feminiinisiä elementtejä, kuten tylliä, korsetteja ja kevyitä

²⁷ Chiuri, Maria Grazia (2023). Dior’s Artistic Director, Maria Grazia Chiuri: Full Address and Q&A. Oxford Union.

mekkoja, mutta ne oli muotoiltu uudella tavalla, joka haastoi naiseuteen liitetyt normit. Huomasin, että kevyet mekot, jotka oli muotoiltu uudella ja sievälinjaisella tavalla, olivat huomattavasti helpompia piirtää kuin Diorin vanhemmat kokoelmat. (Katso kuva 4.)

Kuva 4. Look 58. Piirretty 19.3.2025, Sofia Dalén.

Muotia pidetään vallan ja itsenäisyyden ilmaisukeinona. Muoti ei ole vain esteettinen ilmiö, vaan se on toiminut osana naisten vapautumista ja identiteettiä. Esimerkiksi

1960-luvulla Yves Saint Laurent'n Le Smoking -housupuku²⁸ antoi naisille maskuliinisemmän siluetin, haastaen silloin olevat sukupuoliroolit. Naisten suunnittelema muoti, kuten Coco Chanelin ajaton eleganssi tai Maria Grazia Chiurin raikas estetiikka ovat korostaneet naisten itseilmaisun mahdollisuutta muodin kautta.

Muodissa hyödynnetään usein kaupallisesti eri feminismien suuntauksia. Liberaali feminismi korostaa valinnanvapautta mikä näkyy muodissa monin tavoin. Tämän näkökulman mukaan naisten pitäisi saada pukeutua haluamallaan tavalla ilman yhteiskunnallista painetta tai moralisoivaa kontrollia. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että sekä paljastava että peittävä pukeutuminen voivat olla feministisiä valintoja, kunhan ne perustuvat omaan tahtoon eivätkä ulkopuoliseen pakeroon. Muotiin liittyen liberaali feminismi tukee myös inklusiivisuutta, eli esimerkiksi eri vartalotyyppien, sukupuolen ilmaisujen ja kulttuuritaustojen näkyvyyttä. Samalla se kyseenalaistaa Toisaalta liberaali feminismi saa joskus kritiikkiä siitä, että se voi tukea kulutuskulttuuria ja brändien "feminististä markkinointia", jossa tasa-arvon ideaalia hyödynnetään kaupallisena työkaluna ilman aitoa yhteiskunnallista vaikutusta.²⁹

Radikaali feminismi haastaa toisaalta patriarkaatin slogan-paidoilla ja norminvastaisilla luomuksilla, mutta luksusmuodissa sen viesti saattaa laimentua. Maria Grazia Chiuri loi Diorille myös toisen kokoelman vuonna 2017 – kevät/kesä 2017 ready-to-wear -malliston, jossa nähtiin esimerkiksi feministisiä printtipaitoja, kuten "We Should All Be Feminists" -paita. Vaikka mallisto sai huomiota poliittisista viesteistään ja Chiurin naisten voimaantumista korostavasta näkökulmasta, osa kriitikoista piti sitä visuaalisesti hieman laimeana ja liian yksinkertaisena verrattuna Diorin aiempiin näyttäviin mallistoihin. Toisaalta juuri sen arkisuus ja helposti omaksuttava estetiikka tekivät siitä kaupallisesti menestyneen. Intersektionaalinen

²⁸ Musée Yves Saint Laurent Paris. *Le Premier Smoking*, 1966.

²⁹ Tong, R. (2001). *Liberal Feminism*. In N. J. Smelser & P. B. Baltes (Eds.), *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences* (pp. 8700-8704). Elsevier.

feminismi³⁰ pyrkii lisäämään monimuotoisuutta, mutta muotitalojen rakenteet muuttuvat hitaasti. Ekofeminismi yhdistää kestävän muodin ja naisten oikeudet, mutta luksusbrändien vastuullisuus voi olla viherpesua. Feminismi muodissa jää usein symboliseksi ilman rakenteellisia muutoksia.³¹

Feministinen näkökulma muodissa ja taiteessa on ollut historiallisesti aliarvostettu, mutta se on ollut myös ilmaisun ja vallan väline.³² Sekä taide että muoti ovat tarjonneet naisille keinoja määritellä itseään ja haastaa yhteiskunnallisia normeja, mutta samalla ne ovat myös repressoineet naisia ja kaventaneet naisolemuksellisuutta, asettamalla rajoittavia ihanteita ja normeja, joita naisten odotetaan noudattavan. Vielä tänä päivänäkin työ ei ole valmis. Haasteista huolimatta yhä useammat naiset ja marginalisoidut ryhmät raivaavat tilaa kulttuurin muovaajina ja Maria Grazia Chiuri on yksi heistä.

Maria Grazia Chiuri toi Dioriin feministisen näkökulman, mutta se voi jäädä pinnalliseksi. Vaikka hän yhdistää itsenäisyyden, taiteen ja naiseuden, hänen lähestymistapansa on usein enemmän symbolinen kuin rakenteellinen. Diorin kaltaisessa luksusmuodissa feminismi voi olla kaupallista ilman syvällisiä eettisiä muutoksia.³³

Kokoelman herättämistä mielipiteistä huolimatta Chiurin haute couture 2017 ja sen vahva feministinen viesti jäivät selvästi mieleen. Jotkut näkivät malliston modernina ja vahvana, kun taas toiset kokivat, ettei se tuonut tarpeeksi uutta Diorin couture-perinteeseen. Who What Wear -sivustolla Amanda Bardas (elokuu 2019) kuvaili Diorin haute couture Spring 2017³⁴ -mallistoa unohtumattomaksi ja ajattomaksi. Hän korosti, että olisi pettymys, ellei kokoelman naisellisia asuja nähtäisi punaisella

³⁰ Tupamäki, Binga. "Intersektionaalinen feminismi on ongelmallista – ja nyt kerron miksi." *Verkko Uutiset*, 2023.

³¹ *Journal of Gender Studies*. (2008). "Be a feminist or just dress like one: BUST, fashion and feminism as lifestyle." Taylor & Francis.

³² Sonkar, Saumya (2017). Fashion and feminism: The role of clothing in the women's liberation movement.

³³ Reyes, Fernando. "Is Dior's New Creative Maria Grazia Chiuri a Feminist or a White Feminist?" *AFFINITY*, 2017.

³⁴ Bardas, Amanda. "This Dior Runway Will Be Talked About for Years to Come." *Who What Wear*, 2019.

matoilla, sillä ne ansaitsivat tulla kaikkien nähdyiksi. Maria Grazia Chiurin ensimmäinen haute couture -mallisto Diorille teki moniin unohtumattoman vaikutuksen. Esityksen satumainen miljö, lehtien keskellä kulkevat mallit ja henkeäsalpaavat asut loivat vahvan kokonaisuuden.³⁵

Maria Grazia Chiuri ensimmäisenä Diorin naispuolisena pääsuunnittelijana teki selväksi visionsa jo ensinäkemältä. Hänen visioonsa on muoti, joka heijastaisi nykyaikaista naista. Hän pyrki huomioimaan naisten muuttuvat tarpeet ja laajentamaan pukeutumisen mahdollisuuksia sukupuolistereotyyppien ulkopuolelle. Huomasin asuja piirtäessäni, että Chiuri pyrki löytämään tasapainoa sukupuolien välillä, mutta asusteet olivat silti hyvin feminiinisiä ja naisellisia. Hän ei ainoastaan toistanut perinteistä feminiinisyttä tai maskuliinisuutta vaan etsi tasapainoa näiden välillä. Dior on perinteisesti ollut naisten muotitalo, tunnettu erityisesti couture-mallistostaan ja ylellisistä naistenvaatteistaan. Vaikka merkki keskittyi alun perin naisten asusteisiin, se laajensi tarjontaansa miehille Dior Homme -malliston myötä 2000-luvulla, joka tunnetaan nykyään nimellä Dior Men. Nykyään Dior tarjoaa muotia, asusteita ja kosmetiikkaa sekä naisille että miehille. Chiurin lähestymistä voidaan nähdä osana laajempaa keskustelua muodin roolista sukupuolen ilmaisussa, mutta samalla voidaan pohtia, kuinka radikaalisti se lopulta haastoi vallitsevia normeja.

Diorin ja feminismin suhde on monimutkainen, sillä vaikka brändi pyrkii tuomaan esiin feministisiä arvoja, siihen liittyy myös ristiriitoja. Maria Grazia Chiuri on tehnyt feminismin näkyväksi Diorilla, mutta häntä on kritisoitu siitä, että tasa-arvon sanomaa käytetään luksusmuodin markkinointivälineenä, feministiset viestit eivät välttämättä tavoita kaikkia, vaan ne on suunnattu niille, joilla on varaa ostaa tuotteita.³⁶

³⁵ Lasberg, Derek. "Fashion and Art: Maria Grazia Chiuri." *Gagosian*, 2024.

³⁶ CNN Style. (2017). Dior's new leading woman on uniting feminism and high fashion.

Diorin historia perustuu naisellisuuden korostamiseen. Vaikka brändi on muuttunut vuosien varrella, se herättää yhä keskustelua siitä, vahvistaako se perinteisiä kauneusihanteita vai uudistaako niitä. Mielestäni Diorin historia perustuu vahvasti perinteisten kauneusihanteiden vahvistamiseen. Vaikka brändi on kokeillut uusia suuntauksia ja avannut keskustelua sukupuolirooleista, sen vaatteet keskittyvät usein edelleen perinteisiin naisellisuuden ihanteisiin, kuten kapeaan vyötäröön ja muotoihin. Diorin vaatteet, erityisesti couture-kokoelmat, korostavat tietynlaista kauneusihannetta, joka voi vahvistaa perinteisiä ja rajoittavia käsityksiä siitä, miltä naisen tulisi näyttää. Lisäksi muotiteollisuutta on kritisoitu työolojen ja tasa-arvon puutteista, eikä Dior ole tässä poikkeus.³⁷

5.4 Miten muoti ja taide muokkaavat toistensa kulttuurista merkitystä?

Muodin ja taiteen yhteys muokkaa käsitystä nykytaiteen merkityksestä ja muodista kulttuurisena ilmiönä yhdistämällä visuaalisia ja symbolisia elementtejä, jotka haastavat muodin perinteiset kategoriat.

Muodin perinteisiä kategorioita on esimerkiksi status, jossa vaatteet viestivät ryhmäkuuluvuudesta ja asemasta. Eri aikakausien trendit, eli muodin suuntauksien ja muutokset. Vastakulttuurit ja alakulttuurit, joissa tietyt tyyliä syntyvät kapinana valtaa vastaan. Poliittiset merkitykset, joissa muotia käytetään kannanottona. Globalisaatio, jossa muoti leviää mutta herättää myös eettisiä kysymyksiä. Talous ja kulutuskulttuuri, jossa muoti on osa liiketoimintaa sekä sukupuoli ja kehonkuva.

³⁷Carter-Morley, Jess. "Dior's Maria Grazia Chiuri on Bridging Feminism and Fashion: 'The Male Gaze Is Seen as the Perspective That Matters'." *The Guardian*, 2023.

Näiden kaikkien vuorovaikutus tekee muodista taiteellisen ilmaisun välineen ja korostaa muodin roolia kulttuuristen ja yhteiskunnallisten merkitysten välittäjänä.³⁸

Muoti ja taide muokkaavat kulttuuria heijastamalla ajan henkeä sekä yhteiskunnallisia muutoksia ja arvoja. Ne toimivat yhdessä itseilmaisun ja identiteetin välineinä sekä haastavat normeja ja luovat uusia trendejä. Taide voi inspiroida muotia ja päinvastoin, ja yhdessä ne vaikuttavat käsityksiin estetiikasta, sukupuolesta ja vallasta. Lisäksi ne luovat tilaa keskustelulle ja uuden keksimiselle.³⁹

Maria Grazia Chiurin työ Diorilla (Dior Catwalk) osoittaa, miten haute couture voi toimia välineenä yhteiskunnallisten kommenttien tekemiseen, perinteisten normien rikkomiseen ja taiteen tuomiseksi osaksi arkipäivää. Chiuri on tuonut muotiin feministisiä teemoja, kuten vaatteisiin liittyvää voimaantumista ja tasa-arvoa, jotka haastavat perinteisiä sukupuolirooleja ja normeja. Hänen suunnittelunsa ei vain korosta estetiikkaa, vaan käyttää muotia yhteiskunnallisen keskustelun välineenä. Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelmassa taiteen ja muodin vuoropuhelu tuo taiteen lähemmäs yleisöä, erityisesti taiteellisten viittausten ja performatiivisten muotinäytösten kautta. Kuitenkin, vaikka Chiuri tuo esiin feministisiä teemoja, on tärkeää huomioida, kuinka syvälle nämä viestit menevät. Luksusmuoti, kuten Dior, voi jäädä pinnalliseksi eikä aina kyseenalaista teollisuuden rakenteellisia ongelmia. Aineisto, kuten Dior Catwalk, vahvisti tämän näkökulman, osoittaen, että muoti voi olla taiteen ja muutoksen väline, mutta sen vaikutus voi jäädä rajoitetuksi, jos se ei haasta syvempiä epäkohtia.⁴⁰

³⁸ Steele, V. (2012, June 15). *Is fashion art?* Avajaisluento näyttelyssä "Reflecting Fashion: Art and Fashion since Modernism", Museum Moderner Kunst, Wien.

³⁹ Steele, Valerie (Ed.). (2023). *Fashion Designers A – Z* (40th ed.). Thames & Hudson.

⁴⁰ Dior Catwalk 2017, Adelia Sabatini/ Alexander Fury.

5.5 Analyysia ja tuntuja

Maria Grazia Chiurin Diorin kevään 2017 haute couture -kokoelma on kaunis ja viehättävä. Sen keväinen ja modernin yksinkertainen estetiikka tekee vaikutuksen, ja erityisesti kokoelman mustat mekot kiinnittivät heti katsojan huomion. Ne olivat elegantteja ja ajattomia, mutta samalla niissä oli jotain raikasta ja uutta. Mieleen jää myös muotinäytöksen miljöö – vihreä, luonnonläheinen ympäristö, joka loi tunnelman ja täydensi kokoelman keveyttä ja hienovaraista romanttisuutta. Chiurin taiteellinen näkemys ja hänen hienovarainen, mutta selkeä feministinen kannanottonsa näkyivät selkeästi.

Maria Grazia Chiurin Diorin 2017 haute couture -mallisto herätti ristiriitaisia mielipiteitä. Toisaalta sitä kiiteltiin unenomaisesta estetiikastaan ja taidokkaasta käsityöstä, mutta toisaalta kritisoitiin sen turvallisuutta ja yllätyksettömyyttä. Monet näkivät malliston jatkavan Chiurin feminististä narratiivia, mutta samalla osa muotimaailmasta koki, ettei se tuonut tarpeeksi uutta tai rohkeaa tulkintaa couture-muotiin. Maria Grazia Chiurin suunnittelutyö on kehittynyt 2017 haute couture -malliston jälkeen. Alkuvaiheessa hänen feministinen ja surrealistinen lähestymistapansa oli keskeinen, mutta myöhemmissä kokoelmissa on tullut enemmän huomiota arkipukeutumiseen ja käytännöllisyyteen. Vaikka feministinen sanoma ja taiteellinen visuaalisuus ovat säilyneet, myöhemmissä mallistoissa on enemmän monimuotoisuutta ja funktionaalisuutta. Diorin perintö ja luksus olivat läsnä, mutta malliston vaikutus jäi joidenkin mielestä liian varovaiseksi. Myös surrealismille tyypillinen leikki väreillä olisi voinut vahvistaa kokoelman mielikuvituksellista tunnelmaa.

Lexington Line Staffin kirjoitus “I Hate Maria Grazia Chiuri’s Dior 2020 ⁴¹.” on siksi helppo ymmärtää. Tämä teksti on erityisen kiinnostava sen rehellisen mielipiteen ja

⁴¹ Lexington Line Staff. (2020). I Hate Maria Grazia Chiuri’s Dior. Lexington Line.

objektiivisuuden ansiosta. Kirjoittaja ei kaunistele asioita, vaan tarjoaa aidon ja tasapuolisen näkökulman. Lexington Line Staffin kirjoittaja toteaa: “In my eyes, Dior is no different than a fast-fashion brand with its branded bras, underwear, and visors. Why would I pay \$500 for a tee-shirt that is no longer going to be ‘trendy’ for the brand? I’m already a feminist, and this isn’t it.” Tämä mielipide on mielestäni validi, vaikka se onkin suorasanaisempi. Se kuvastaa hyvin nykyistä tilannetta, jossa luksusbrändejä ihannoidaan liiallisuuksiin asti. Teksti oli kirjoitettu vahvalla tunteella ja heijasti kirjoittajan pettymystä ja turhautumista kyseistä kokoelmaa kohtaan. Vaikka itse pidin kokoelmasta, ymmärrän miksi se jakaa mielipiteitä – erityisesti, koska se erottuu selvästi aiemmista Diorin kokoelmista.

Myös Herringtonbone kirjoittaja tuo esiin kriittisen näkökulman, jota on helppo ymmärtää. Hän perustelee selkeästi, miksi ei pidä Chiurin tavasta luoda muotia ja nostaa esiin myös tämän tavan käsitellä kritiikkiä. Kirjoittaja tuo esiin näkökulmia, jotka saavat lukijan pohtimaan Chiurin vaikutusta muotimaailmaan laajemmin.⁴²

Tämä kokoelma toi Dioriin uudenlaista feminististä näkökulmaa ja modernia ilmaisua, mikä saattoi tuntua radikaalilta niille, jotka ovat tottuneet brändin perinteisempään estetiikkaan. Feministinen näkökulma haute coutressa korostaa sukupuolten tasa-arvoa ja haastaa perinteisiä kauneushanteita. Kokoelmassa se myös ilmentyi kehon autonomian, inklusiivisuuden ja stereotyyppioista irtautumisen kautta.

Chiurin visio ei selvästikään ole kaikkien mieleen, ja juuri tämä muutos herättää voimakkaita reaktioita, jopa vihaa. Tämä kertoo myös siitä, että muoti voi olla paljon enemmän kuin vain kauniita vaatteita. Se voi toimia keskustelunavaajana ja haastaa yleisiä käsityksiä muodista.

⁴² Herringdotbone. (2019). Maria Grazia Chiuri, and why I’m not a fan.

7 Yhteenveto ja mietiskely

Tutkielmassani tarkastelin, miten Maria Grazia Chiuri hyödyntää nykytaidetta Diorin kevään 2017 haute couture -mallistossa sekä millaisia vuorovaikutuksia muodin ja taiteen välillä voidaan havaita feministisestä näkökulmasta. Analyysini osoitti, että Chiuri poimii nykytaiteesta erityisesti luovuutta sekä abstraktisuutta lisäten ne pukuihin ja lavastuksiin ja mallistossa näkyy voimakkaasti surrealistisia vaikutteita.

Chiurin luoma kokoelma yhdistää perinteisen ranskalaisen muotitaiteen, kuvataiteen ja feminismin, korostaen naisellista näkökulmaa ja rikkoen totuttuja rajoja. Feministinen ajattelu on keskeinen osa kokoelmaa, mikä näkyy esimerkiksi teemojen ja visuaalisten elementtien kautta. Kokoelma herätti runsaasti mielipiteitä – toiset ihastuivat Chiurin uusiin, moderneihin ja taianomaisiin muotoihin, kun taas toiset suhtautuivat siihen kriittisesti.

Tutkimukseni perustui erityisesti teoksiin Dior Catwalk ja Dior: The Legendary Images, joiden avulla pystyin syventämään ymmärrystäni Chiurin suunnittelusta ja hänen tavastaan yhdistää muotia ja nykytaidetta. Itse pidin kokoelmasta ja sen modernista otteesta, ja tutkimukseni vahvisti käsitystä siitä, että muodin ja taiteen välinen vuorovaikutus voi toimia tärkeänä feministisen ilmaisun välineenä.

Tutkielmassani hyödynsin sekä piirtämistä että lukemista analyysin ja tiedon omaksumisen välineinä. Piirsin itse kuvia Maria Grazia Chiurin kevään 2017 Haute Couture -näytöksestä, mikä syvensi ymmärrystäni kokoelman estetiikasta ja rakenteesta. Piirtäminen auttoi minua havaitsemaan yksityiskohtia, kuten materiaalien keveyden, siluettien pehmeiden.

Piirtämisen kautta opin myös hahmottamaan kokoelman feministisiä ulottuvuuksia. Vaikka kaikki asut eivät olleet erityisen rohkeita, ne ilmensivät feminiinisyyttä herkässä ja taidokkaassa muodossa. Tämä herätti kysymyksen siitä, miten feminismi ja muoti voivat ilmetä hienovaraisemmin, ilman suoria kannanottoja. Lukeminen toimi piirtämisen rinnalla, tarjoten teoreettisen viitekehyksen näkemysteni jäsentämiseen. Feminismiä ja muotia käsittelevä kirjallisuus auttoi minua ymmärtämään, miten haute couture voi toimia sekä perinteitä ylläpitävänä että niitä haastavana ilmaisumuotona. Piirtämällä ja lukemalla vuorotellen pystyin syventämään analyysiani sekä visuaalisella että teoreettisella tasolla.

Olen oppinut paljon muodin ja taiteen yhteydestä, erityisesti feminismiin roolista, vaikka se ei aina näy huippumuodissa. Diorin kaltaisissa luksusbrändeissä feminismin viestit voivat jäädä pinnallisiksi, koska ne eivät haasta teollisuuden rakenteellisia ongelmia. Tämä on saanut minut tarkastelemaan asioita objektiivisemmin ja kriittisemmin.

Aineiston analyysissä pohdin kriittisesti luksusmuodin ja feminismin suhdetta. Tutkielmassani käytetyt laadullinen menetelmä ja piirtäminen toimivat yhdessä syventäen ymmärrystäni muodin, feminismin ja taiteen vuorovaikutuksista. Laadullinen lähestymistapa mahdollisti syvällisen analyysin, kun taas piirtäminen auttoi konkretisoimaan havaintojani ja visuaalisia elementtejä, erityisesti 2017 haute couture -asuista. Tämä yhdistelmä tarjosi monipuolisen ja henkilökohtaisen tavan tutkia tutkimusaiheeni, mikä rikastutti tutkimukseni tuloksia. Vaikka Chiuri tuo feministisiä teemoja esiin, havaitsin, että luksusbrändien feministiset viestit voivat jäädä pinnallisiksi, koska ne eivät välttämättä haasta muotiteollisuuden rakenteellisia ongelmia. Miten luksusmuotibrändit, kuten Dior, hyödyntävät feminististä ilmaisua, ja missä määrin se on markkinointiin sidottua verrattuna aitoon yhteiskunnalliseen muutokseen pyrkivään toimintaan?

Lähteet:

ABC News In-depth. (2024). What is Feminism? BTN High.
<https://www.youtube.com/watch?v=vExAoMvhBt8>.

Antila, Sini. Diorin asiakaskartoitus Sokos Helsingissä. Theseus, 2009.
<https://www.theseus.fi/handle/10024/5033>.

Bardas, Amanda. "This Dior Runway Will Be Talked About for Years to Come." Who What Wear, 2019. <https://www.whowhatwear.com/dior-haute-couture-spring-summer-2017-runway-images>.

Blumberg, Naomi. "Leonor Fini." Encyclopaedia Britannica, 2025.
<https://www.britannica.com/biography/Leonor-Fini>.

Braun Virginia & Victoria Clarke, (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101.
https://www.researchgate.net/publication/235356393_Using_thematic_analysis_in_psychology.

Braun Virginia, & Victoria Clarke (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>.

Carter-Morley, Jess. "Dior's Maria Grazia Chiuri on Bridging Feminism and Fashion: 'The Male Gaze Is Seen as the Perspective That Matters'." *The Guardian*, 2023.
<https://www.theguardian.com/fashion/2023/feb/25/diors-maria-grazia-chiuri-on-bridging-feminism-and-fashion-the-male-gaze-is-seen-as-the-perspective-that-matters>.

Chiuri, Maria Grazia (2023). Dior's Artistic Director, Maria Grazia Chiuri: Full Address and Q&A. Oxford Union.

Christian Dior: Soittolista. Haettu 19.3.2025. <https://www.youtube.com/@Dior/playlists>.

CNN Style. (2017). Dior's new leading woman on uniting feminism and high fashion.
<https://edition.cnn.com/style/article/dior-interview-maria-grazia-chiuri/index.html>.

Dior Catwalk 2017, Adelia Sabatini/ Alexander Fury.

Herringdotbone. (2019). Maria Grazia Chiuri, and why I'm not a fan.
<https://herringdotbone.wordpress.com/2019/08/30/maria-grazia-chiuri-and-why-im-not-a-fan/>.

Koskennurmi-Sivonen, Ritva. Helsingin yliopisto, 2002. Salonkimuoti lehdistössä. *Artefakta* 12. Hamina: Akatiimi.

Lasberg, Derek. "Fashion and Art: Maria Grazia Chiuri." *Gagosian*, 2024.
<https://gagosian.com/quarterly/2024/02/19/interview-fashion-and-art-maria-grazia-chiuri/>.

Lexington Line Staff. (2020). I Hate Maria Grazia Chiuri's Dior. *Lexington Line*.
<https://www.thelexingtonline.com/blog/2020/6/23/i-hate-maria-grazia-chiuris-dior>.

Muller, Florence (2014). Dior: The Legendary Images: Great Photographers and Dior. Flammarion.

Musée Yves Saint Laurent Paris. Le Premier Smoking, 1966.
<https://museeyslparis.com/en/biography/premier-smoking>.

Phan Bao An Duongin. (2024). Benefits of selecting suitable global ambassadors for luxury brands: Case collaboration: Jisoo and Dior. Theseus. <https://www.theseus.fi/handle/10024/855570>.

Reyes, Fernando. "Is Dior's New Creative Maria Grazia Chiuri a Feminist or a White Feminist?" AFFINITY, 2017. <https://affinitymagazine.us/2017/01/10/is-diors-new-creative-maria-grazia-chiuri-a-feminist-or-a-white-feminist/>.

Ramula Eliaana 2021. Runwaylta museoon: Tila ja liike Christian Diorin ja Louis Vuittonin muotinäytöksissä ja -näyttelyissä vuosina 2015-2018. Turun Yliopisto.
<https://www.utupub.fi/handle/10024/152882>.

Sederholm, Helena. Abstrakti 2002. Aalto-yliopisto.
https://research.aalto.fi/fi/publications/performatiivinen-taide-ja-naisidentiteetin-rakentaminen?utm_source=chatgpt.com.

Sonkar, Saumya. Fashion and Feminism: The Role of Clothing in the Women's Liberation Movement, 2017. <https://www.jusscriptumlaw.com/post/fashion-and-feminism-the-role-of-clothing-in-the-women-s-liberation-movement>.

Steele, Valerie (Ed.). (2023). Fashion Designers A – Z (40th ed.). Thames & Hudson.

Steele, Valerie (2012, June 15). Is fashion art? Avajaisluento näyttelyssä "Reflecting Fashion: Art and Fashion since Modernism", Museum Moderner Kunst, Wien.
<https://www.youtube.com/watch?v=weB-SQ-XP-c>.

Steele, V. (2012, June 15). Is fashion art? Avajaisluento näyttelyssä "Reflecting Fashion: Art and Fashion since Modernism", Museum Moderner Kunst, Wien.
<https://www.youtube.com/watch?v=weB-SQ-XP-c>.

Tieteen Termipankki 2020. <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kirjallisuudentutkimus:surrealismi>.

Tong, R. (2001). Liberal Feminism. In N. J. Smelser & P. B. Baltes (Eds.), International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences (pp. 8700-8704). Elsevier.
<https://www.sciencedirect.com/topics/computer-science/liberal-feminism>.

Tupamäki, Binga. "Intersektionaalinen feminismi on ongelmallista – ja nyt kerron miksi." Verkko Uutiset, 2023. <https://www.verkkouutiset.fi/a/intersektionaalinen-feminismi-on-ongelmallista-ja-nyt-kerron-miksi/#fb27db92>.

The Story of Christian Dior: The Fashion Revolution Inside Dior 2023, Luxury Living.